

VANHAN VAASAN SAIRAALAN TULOSSOPIMUS 2019

Käsitelty Vanhan Vaasan sairaalan johtokunnassa 28.11.2018

SISÄLLYSLUETTELO

1. SAIRAALAN STRATEGIA JA TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT KESKEISET MUUTOKSET.....	3
1.1. Toiminta-ajatus, säädöspohja ja asiakkuus.....	3
1.2. Laitoksen strategia ja arviointitavat.....	3
1.3. Asiakkuus.....	4
1.4. Sairaalan toimintaan tulossopimusvuonna 2019 vaikuttavat keskeiset muutokset	5
1.4.1. Alueella olevien rakennusten kunnostustarve.....	5
1.4.2. Uudisrakennus sairaalapalvelujen laadun ja määrän kehittämiseksi	6
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS JA TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2019	7
2.1. Vaikuttavuus	7
2.1.1. Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain.....	7
2.1.2. Uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn muutos hoitajakson aikana (GAF).....	8
2.1.3. Päättäneiden hoitajaksojen pituus.....	8
2.1.4. Valmistuneet mielentilatutkimukset	8
2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus.....	9
2.2.1. Tulostavoitteet	9
2.2.2. Tuotokset ja laadunhallinta.....	10
2.2.2.1 Suoritteet, liite 1	10
2.2.2.2 Palvelukyky	10
2.2.2.3 Palvelun laatu	10
2.2.3. Toiminnallinen tehokkuus	11
2.2.3.1 Taloudellisuus, liite 2	11
2.2.3.2 Tuottavuus	11
2.2.3.3 Kannattavuus	12
3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.....	14
4. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA	16
5. RAHOITUS	19
6. TULOSSOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA RAPORTOINTI.....	20

LIITEET

Liite 1. Suoritesuunnitelma vuodelle 2019

Liite 2. Kustannusvastaavuuslaskelma vuodelle 2019

Liite 3. Virkojen ja henkilötyövuosien kehitys vuosina 2016–2019

Liite 4. Perustelumuistio mielisairaanhoitajien virkojen muuttamisesta sairaanhoitajien viroiksi

Liite 5. Esitys kahden laitoshuoltajan viran perustamisesta

Liite 6. Virkajärjestelyesitys, tarjoilija, ravitsemistyöntekijä

Liite 7. Perustelumuistio ohjaajan viran perustamisesta

Liite 8. Investoinnit vuodelle 2019

Liite 9. Kustannusvastaavuuslaskelma vuodelle 2019, yhteisrahoitteinen toiminta

Liite 10. Vanhan Vaasan sairaalan julkaisuja vuonna 2018

TULOSSOPIMUS VUODELLE 2019

Tämä sopimus on Vanhan Vaasan sairaalan ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen välinen tulossopimus vuodelle 2019. Sopimuksessa on otettu huomioon valtion tulo- ja menoarviossa vuodelle 2019 asetetut tavoitteet.

1. SAIRAALAN STRATEGIA JA TOIMINTAAN VAIKUTTAVAT KESKEISET MUUTOKSET

1.1. Toiminta-ajatus, säädöspohja ja asiakkuus

Vanhan Vaasan sairaala tuottaa valtakunnallisia oikeuspsykiatrisia erityistason palveluita yhteistyössä sairaanhoitopiirien kanssa. Sairaala toimii ensisijaisesti oikeuspsykiatristen hoitojen aloituspaikkana ja osana tämän potilasryhmän kokonaishoitoa. Sairaалassa hoidetaan lisäksi sairaanhoitopiirien aloitteesta vaikeahoitoisia psykiatrisia potilaita, joiden hoito kunnallisessa mielisairaалassa ei ole tarkoituksenmukaista.

Sairaалassa tehdään mielentilatutkimuksia ja annetaan oikeuslaitoksen tarvitsemia lausuntoja. Sairaалassa tehtävä tutkimus- ja kehittämistoiminta suuntautuu ensisijaisesti hoidon sisällön ja laadun sekä oikeuspsykiatrisen hoitojärjestelmän kehittämiseen. Sairaалassa annetaan oikeuspsykiatrian erikoislääkärikoulutusta Turun yliopiston koulutusohjelman mukaisesti. Sairaалassa voi myös kouluttautua psykiatrian erikoislääkärin tutkintoa varten Helsingin yliopiston koulutusohjelman mukaisesti. Sairaalan toiminnassa hyödynnetään moniammatillisia työryhmiä.

Sairaalan johtokunnassa on edustettuna Sosiaali- ja terveysministeriö, jonka alaiseen hallintoon sairaala kuuluu, Aluehallintovirasto sekä kunta-asiakkaat. Sairaala on THL:n tulosohtauksen alainen. Toimintaa säätelevät lisäksi laki (L 1292/87) ja asetus (A 1293/87) valtion mielisairaaloista, mielenterveyslaki sekä -asetus sekä laki ja asetus Terveystieteidenhuollon oikeusturvakeskuksesta niihin tehtyine muutoksineen. Muutoksilla on pyritty oikeuspsykiatristen potilaiden vaativan hoidon keskittämiseen heidän hoitonsa edellyttämiin sairaaloihin.

1.2. Laitoksen strategia ja arviointitavat

Vuonna 2018 Vanhan Vaasan sairaalan toiminta on jatkunut vakaana. Kuluvana vuonna mielentilatutkimuspyyntöjä on ollut edellistä vuotta enemmän, mikä näkyy myös valmistuneiden mielentilatutkimusten määrässä. Maaliskuun lopussa avatun yhdeksän osaston myötä sairaala pystyy nyt tarjoamaan vastaanotto-osastoilla yhden hengen huoneet kaikille potilaille. Avattu yhdeksäs osasto sijaitsee sairaalan hallintorakennuksen yhteydessä ja se on luonteeltaan kuntoutusosasto. Kuntoutusosaston uudelleensijoitus mahdollisti yhden suljetun osaston muodostamisen. Nyt sairaалassa toimii aiemman kahden sijasta kolme miesten vastaanotto-osastoa. Yhden hengen huoneet on koettu vastaanotto-osastoilla turvallisiksi ja potilaan hoidon kannalta parhiksi vaihtoehtoiksi.

Sairaalan käyttöaste on ollut vuonna 2018 keskimäärin 93 %.

Lokakuun loppuun mennessä sairaalassa olleista 17 mielentilatutkittavasta viisi on jäänyt sairaalaan jatkohoitoon. Vuonna 2017 hoitoon jäi kymmenen 13 tutkittavasta. Naistutkittavien määrä on pysynyt ennallaan eli heitä on noin 30 % tutkittavista. Sairaalan on tarkoitus hyödyntää erityisosaamistaan naisten väkivaltaisuuden tutkimuksessa ja hoidossa ja tarjota samalla aikaisempaa kattavampi hoitoketju myös naispotilaille.

Sairaalan tavoitteena on potilaslähtöinen, korkeatasoinen ja kustannustehokas hoito, jonka mahdollistaa ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta. Tulossuunnittelua tehtäessä arvioidaan vuosittain toimintaympäristössä mahdollisesti tapahtuvat muutokset sekä niihin liittyvät riskit.

1.3. Asiakkuus

Alkuvuonna 2018 oikeuspsykiatrisia potilaita uloskirjoitettiin neljä. Mielentilatutkimuksia valmistui 10. Mielentilatutkittavista kolme määrättiin hoitoon. Yksi tutkittavana olleista odotti THL:n lausuntoa. Sairaalaan otettiin kuusi uutta vaikeahoitoista potilasta ja neljä uloskirjoitettiin.

Sairaalassa oli potilaita kesäkuun lopussa 150. Oikeuspsykiatrisia potilaita oli 72 ja vaarallisia ja vaikeahoitoisia potilaita 78. Naisten osuus oikeuspsykiatrisista potilaista oli 16,7 % ja vaarallisista ja vaikeahoitoisista 24,4 %. Ruotsinkielisten potilaiden osuus kaikista potilaista oli n. 8 %. Äidinkielenään muuta vierasta kieltä puhuvia potilaita oli 2 %.

Hoidossa olevien potilaiden toimintakyky 30.6.2018

GAF-asteikko	Tasomääritys	Oikeuspsykiatriset potilaat			Vaikeahoitoiset potilaat		
		%			%		
		2016	2017	30.6.2018	2016	2017	30.6.2018
01–10	Tarvitsee jatkuvaa valvontaa	0,0	2,8	2,8	14,7	15,8	20,5
11–20	Tarvitsee valvontaa	17,5	13,9	16,7	30,9	32,9	30,8
21–30	Toimintakyvyn lähes kaikilla elämän alueilla	44,4	43,1	47,2	44,1	39,5	38,5
31–40	Huomattavaa toiminnan tason huonontumista	31,7	29,2	26,4	8,8	6,6	9,0
41–50	Vakavia oireita	6,3	5,6	5,6	1,5	1,3	0,0
51–60	Kohtalaisia oireita	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0
61–100	Lievistä oireista oireettomuuteen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ei arviota		0,0	4,2	1,4	0,0	3,9	1,3
Yhteensä		63	72	72	68	76	78
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 30.6.2018	26,3			19,3		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2017	27,2			20,1		
	Nykytila GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2016	27,4			20,7		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 30.6.2018	20,4			15,7		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2017	20,4			15,9		
	Tulotilanne GAF-arvioinnin keskiarvo 31.12.2016	19,2			16,2		

Hoidossa olevien potilaiden keskimääräiset hoitoajat 30.6.2018

	2016				2017				30.6.2018			
	lkm	keskimääräinen kesto			lkm	keskimääräinen kesto			lkm	keskimääräinen kesto		
		v	kk	pv		v	kk	pv		v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat*	54	8	6	18	60	7	11	24	65	7	9	20
Oikeuspsykiatriset potilaat	63	7	5	2	72	7	3	29	72	7		
Vaikeahoitoiset potilaat*	54	6	7	4	62	6	5	27	65	6	8	
Vaikeahoitoiset potilaat	68	5	4		76	5	4	18	78	5	7	22

* Yli vuoden sairaalassa olleet; Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielentilatutkimusaika

1.4. Sairaalan toimintaan tulossopimusvuonna 2019 vaikuttavat keskeiset muutokset

1.4.1. Alueella olevien rakennusten kunnostustarve

Tulossopimusvuonna jatkuu vanhan päiväkotirakennuksen peruskorjaus. Rakennukseen on tarkoitus siirtää käsityösalin sekä joitakin toimistotiloja. Tilojen on tarkoitus valmistua alkusyksystä 2019. Rakennuksen kunnostus tehdään perusparannusprojektin

na vuokravaikutteisena. Vuokrien on arvioitu vaikuttavan tulokseemme syyskuusta 2019 lähtien.

Käsityösalin muuttaminen uusiin tiloihin vapauttaa nykyiset tilat muuhun käyttöön. Suunnitelmissa on heti tilojen jäätyä tyhjilleen aloittaa niiden kunnostus ulkotyöryhmän käyttöön. Rakennukseen jää nykyiselle paikalleen sairaalan myymälä, jonka tiloja on ajateltu hieman laajennettavan remontin yhteydessä. Tähän kunnostustyöhön on mahdollista saada rahoitus ns. kunnossapitorahasta, joka sisältyy sairaalan tilavuokraan. Tällöin korjauksesta ei syntyisi sairaalalle erillisiä kustannuksia. Tavoitteena on saada ulkotyöryhmän taukotilat siirrettyä pois nykyisistä tilapäisistä parakeista, joiden käyttö on ollut pakotettua vanhojen tilojen ollessa sisäilmaongelmien vuoksi käyttökiellossa.

Sairaalan esittää, että sairaala-alueen toiminnan kehittämiseksi alueella sijaitsevan huonokuntoisen ja taukotilana käyttökiellossa olevan rakennuksen tilalle saataisiin samalle paikalle vastaava n. 450 m² rakennus. Tämä ratkaisisi sairaalan varastotilongelman sekä kunnossapito- ja autokaluston säilyttämisen. Sairaalan nykyiset varastotilat sijaitsevat kolmessa eri paikassa sairaala-alueella, mikä on logistisesti hankalaa. Mainitut toiminnot olisi hyvä saada sairaala-alueen keskeltä alueen laidalle, jolloin osa alueen logistiikasta siirtyisi myös pois sisäpihalta. Tämän hankkeen eteenpäin viemiseksi sairaalan tavoitteena on tulossopimusvuonna käynnistää Senaatti-kiinteistöjen kanssa hankesuunnitteluprojekti, jonka jälkeen pystymme esittämään vuoden 2020 tulossopimuksessa mahdolliset kustannus- tai vuokravaikutukset.

1.4.2. Uudisrakennus sairaalapalvelujen laadun ja määrän kehittämiseksi

Maaliskuussa 2018 sairaalassa otettiin suunnitellusti kuntoutusosaston käyttöön tilat, jotka ovat tähän asti toimineet peruskorjattavien sairaalarakennusten osastojen väistötiloina. Uuden osaston käyttöönotto mahdollisti yhden hengen huoneet vastaanotto-osastoilla. Sairaalassa on kuitenkin vielä useita kahden tai kolmen hengen huoneita.

Yleinen kehitys psykiatrisissa hoitolaitoksissa on siirtyminen yhden hengen huoneisiin. Tämä on myös Vanhan Vaasan sairaalan tavoitteena 2020-luvun alkupuolella.

Yhden hengen huoneet nykyiselle potilasmäärälle hoidollisesti oikeantyyppisellä osastolla vaatisi n. 30 uutta potilashuonetta. Alustavia kustannuksia laskiessa on otettu huomioon potilashuonetarpeen lisäksi myös sairaalan muiden toimintojen tilatarpeet. Laskelmien mukaan n. 5000 m² kokoinen lisärakennus vastaisi niin hoidollisia tarpeita kuin hoitoa tukevien toimintojen tarpeita. Karkea arvio kustannuksista on noin 15–16 milj.€. Rakennukseen on suunniteltu myös n. 16 lisäpotilaspaikkaa. Alustavan laskelman mukaan uudisrakennuksen vaikutus hoitopäivähintoihin olisi n. 11 %. Tavoitteena olisi aloittaa mahdollinen rakennushanke vuodelle 2019 ajoittuvalla hankesuunnitteluprojektilla, mistä jatkuisi rakennussuunnittelu sekä itse rakentaminen. Rakennuksen käyttöönotto ajoittuisi vuosille 2022–2023 tai aikaisemmin, mikäli mahdollista.

2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS JA TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2019

2.1. Vaikuttavuus

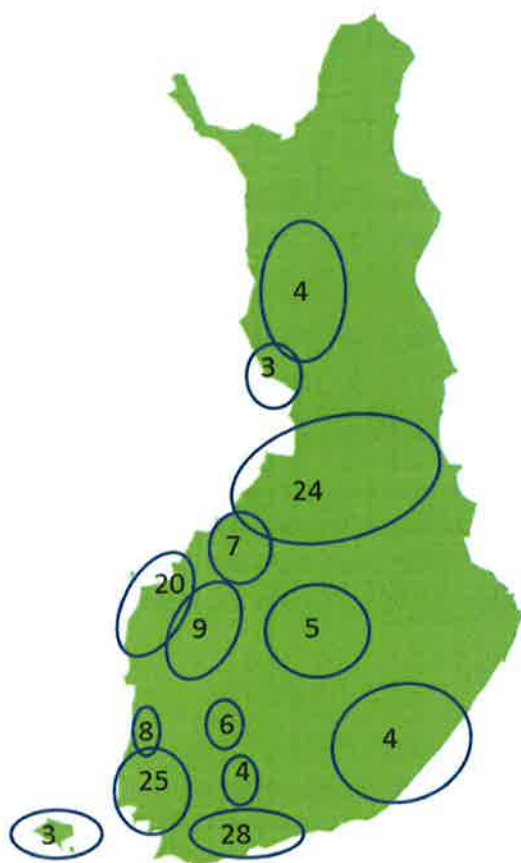
Vaikuttavuutta kuvattaessa yleisindikaattoreina käytetään

- Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain
- Uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn muutos hoitojakson aikana (GAF)
- Päättäneiden hoitojaksojen pituus

2.1.1. Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain

Vanhan Vaasan sairaala pyrkii tarjoamaan palveluitaan valtakunnallisesti kysynnän mukaan. Alla olevasta kuvasta nähdään kesäkuun lopun tilanne laskutusasiakkaittain. Tarjoamme mielentilatutkimus- ja hoitopalvelua sekä suomen- että ruotsinkielisille potilaille, mikä on huomioitu myös hoitohenkilöstöä rekrytoitaessa.

Hoidossa olevat potilaat kotipaikkakunnittain 30.6.2018

2.1.2. Uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn muutos hoitojakson aikana (GAF)

Toimintakykyarvio tehdään potilaalle vähintään kuuden kuukauden välein.

Hoidon vaikuttavuuteen on vaikea saada sopivaa mittaria, sillä mm. potilaiden vaihtuvuus vaikuttaa osaltaan asiaan.

Kesäkuun loppuun mennessä uloskirjattujen potilaiden toimintakyvyn kehitys GAF-asteikolla mitattuna oli seuraava:

Vuosi	Oikeuspsykiatriset potilaat keskimääräinen GAF		Vaikeahoitoiset potilaat keskimääräinen GAF	
	tulo	lähtö	tulo	lähtö
2016	24,1	39,9	17,4	26,6
2017	19,1	38,2	14,6	27,9
30.6.2018	18,3	34,8	22,5	24,0

2.1.3. Päättäneiden hoitojaksojen pituus

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräinen hoitoaika 2016–30.6.2018

	2016				2017				30.6.2018			
	lkm	keskimääräinen kesto			lkm	keskimääräinen kesto			lkm	keskimääräinen kesto		
		v	kk	pv		v	kk	pv		v	kk	pv
Oikeuspsykiatriset potilaat*	15	7	4	2	6	8	11	18	4	4	2	10
Oikeuspsykiatriset potilaat					7	7	9	5				
Vaikeahoitoiset potilaat*	10	5	9	19	7	4	2	6	2	2	6	5
Vaikeahoitoiset potilaat					8	3	8	15	4	1	7	22

* Yli vuoden sairaalassa olleet; Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoaikaan sisältyy hoitojaksoa edeltävä mielentilatutkimusaika

Uloskirjattujen potilaiden keskimääräinen hoitoaika vaihtelee vuosittain. Hoitojakson pituuteen sairaalassa vaikuttaa lääkärin tekemän potilaan psyykkisen tilanteen arvioinnin lisäksi, miten kunnat haluavat ottaa potilaita hoidettavaksi toiseen hoitolaitokseen.

2.1.4. Valmistuneet mielentilatutkimukset

Mielentilatutkimuksia valmistui 30.6.2018 mennessä 10 kpl. Tutkimuksen keskimääräinen kesto oli 64 vrk. Tutkittavina olleista kolme määrättiin sairaalaan hoidettavaksi. Keskimääräinen odotusaika oikeuden päätöksestä mielentilatutkimukseen oli 71 vrk (58 vrk vuonna 2017), THL:n lähetteen saapumisesta 48 vrk (40 vrk vuonna 2017) sekä paikan lupaamisesta mielentilatutkimukseen 24 vrk (30 vrk vuonna 2017). Sairaalan tavoitteena on vastata myöntävästi kaikkiin mielentilatutkimuspyyntöihin.

2.2. Toiminnallinen tuloksellisuus

2.2.1. Tulostavoitteet

Maksullisen toiminnan tulostavoitteet vuodelle 2019

	Mittari	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Ennuste 2018	Tavoite 2019
Henkilötyö*	Htv	259	266	279	297	305
Sairauspoissaolot	kalenteripv / htv	13	18	- 10 %	20	- 10 %
Työtapaturmat	lkm	6	12	0	22	0
Lääkkeenantovirheet tapahtui	kpl	24	37	11	26	20
Lääkkeenantovirheet läheltä piti	kpl	0	42	0	3	35
Huone- ja leposide-eristys	osuus hoitopäivistä	3,75	4,19	4	4	4
Tuottavuus	Suoritteet / htv	179	187	182	176	172
Taloudellisuus	eur / suoritteet	391	366	395	381	394
Käyttöaste	%	82,65	89,09	90,13	92,96	93,39
Suoritteet	lask. hoitopäivät	45 979	49 426	50 992	52 343	52 838
mielentilatutkimus		1 556	1 244	1 524	1 398	1 444
oikeuspsykiatriset		17 679	19 517	20 267	20 664	20 746
muut vaikeahoitoiset		17 537	18 499	19 289	21 006	21 915
uudet vaikeahoitoiset		1 921	2 962	3 070	2 250	2 397
erittäin vaikeahoitoiset		2 574	2 310	2 555	2 523	1 825
kuntoutusosasto		4 712	4 894	4 287	4 502	4 511
Mielentilatutkimukset	kpl	23	17	25	19	25

*Tieteellisen tutkimuksen osuus 1,5 htv

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut hallinnonalalle henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittämistä koskevat tulostavoitteet seuraavasti:

	Toteutunut VVS 2017	Tavoite VVS 2018	Ennuste 2018	Tavoite 2019	Tavoite STM 2017–19
Työtyytyväisyysbarometrin kok.indeksi	3,77	3,80	3,80	3,80	3,50
Sairauspoissaolot pv / htv	18,2	-10 %	20		7,5
Eläkkeelle siirtyvien keski-ikä	62,2	61,6	61,6		> 64,8
Työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien osuus (% henkilöstöstä)	0	0	0	0	< 0,3

Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä on alhainen johtuen hoitohenkilöstön ammatillisesta eläkeiästä.

2.2.2. Tuotokset ja laadunhallinta

2.2.2.1 Suoritteet, liite 1

	v.2016	v.2017	v.2018	v.2019
	Toteuma	Toteuma	Ennuste	Tavoite
Mielentilatutkittavat (vrk)	1 556	1 244	1 398	1 444
Uudet vaikeahoitoiset (vrk)	1 921	2 962	2 250	2 397
Erittäin vaikeahoitoiset (vrk)	2 574	2 310	2 523	1 825
Muut vaikeahoitoiset (vrk)	17 537	18 499	21 006	21 915
Kuntoutusosasto vrk	4 712	4 894	4 502	4 511
Oikeuspsykiatriset (vrk)	17 679	19 517	20 664	20 746
Hoitopäivät yhteensä (vrk)	45 979	49 426	52 343	52 838
Mielentilalausunnot (kpl)	23	17	19	25

Vuonna 2018 hoitopäiviä arvioidaan kertyvän yhteensä 52 343 vrk, joista mielentilatutkimuspäiviä on 1 398. Tavoitteeseen 50 992 vrk verrattuna toteuma tulee olemaan korkeampi. Mielentilatutkimuksia valmistunee 19 kpl, tavoitteeksi vuodelle 2018 asetettiin 25 mielentilatutkimusta. Vuoden 2019 korkeampaan hoitopäivätavoitteeseen vaikuttaa yhdeksannen osaston avaamisen myötä potilaspaikkojen määrän kasvaminen kolmella.

2.2.2.2 Palvelukyky

Sairaalan tavoitteena on tarjota palveluita kysynnän mukaisesti. Hoitopaikkoja sairaalassa on 155.

Käyttöasteen kehitys vuosina 2016–2019

Vuosi	Suoritteet	Kapasiteetti	Käyttöaste	Muutos %
Toteuma 2016	45 979	55 632	82,65	-3,59
Toteuma 2017	49 426	55 480	89,09	6,44
Ennuste 2018	52 343	56 305	92,96	3,88
Tavoite 2019	52 838	56 575	93,39	0,43

2.2.2.3 Palvelun laatu

Lääkehoito on yksi sairaalan keskeinen hoitomuoto. Toiminnassa pyritään virheettöömään lääkehoidon toteuttamiseen. Sairaala otti vuonna 2015 käyttöönsä Haipro-riskienhallintaohjelman, jolla ilmoitetaan lääkkeenantovirheet sekä läheltä piti - tapahtumat. Ilmoitukset käsitellään osastoilla sekä vuonna 2017 käyttöönotetuilla poti-

lasturvallisuuskierroilla. Potilasturvallisuuskierrojen tavoitteena on kehittää potilasturvallisuutta sairaalassa; hyväksi koettuja käytäntöjä jaetaan kierroilla osastolta toiselle.

Sairaalassa on tavoitteena kehittää erilaisia menetelmiä eristysten määrän vähentämiseksi. Yhtenä menetelmänä käytetään ns. henkilökohtaista vierihoitoa. Vierihoidon tarkoituksena on välttää potilaan sitominen ja eristäminen. Välittömän valvonnan tarve arvioidaan potilaskohtaisesti riippuen potilaan tarpeista.

Sairaalassa on toiminut työryhmä, jonka tavoitteena on ollut pakkotoimien vähentämiseen tähtäävien toimintatapojen kehittäminen. Kuluneen vuoden 2018 aikana työryhmän kokoonpanoa on muutettu. Ryhmän tavoitteena on tarkastella laajemmin sairaalan hoitokulttuuria ja hakea sekä kehittää mahdollisia vaihtoehtoisia hoitokeinoja pakkotoimien rinnalle.

2.2.3. Toiminnallinen tehokkuus

2.2.3.1 Taloudellisuus, liite 2

Toiminnan taloudellisuus = kokonaiskustannukset/laskutetut hoitopäivät.

Taloudellisuuden kehitys vuosina 2016–2019

Vuosi	Kokonaiskustannukset	Suoritteet	Taloudellisuustavoite €/vrk	Taloudellisuustoteuma €/vrk	Muutos ed. vuoteen
2016	17 969 564	45 979	398,28	390,82	3,51 %
2017	18 098 182	49 426	395,96	366,17	-6,31 %
2018 E	19 943 375	52 343	396,03	381,01	4,05 %
2019 T	20 803 940	52 838	393,73	393,73	3,34 %

2.2.3.2 Tuottavuus

Sairaalan tuottavuutta mitataan tuotettujen suoritteiden ja henkilötöyvuosien suhteella. Sairaalan tuottavuustavoitetta (182) on korjattu vuodelle 2018 ja sen on ennustettu olevan 176,24.

Vuonna 2018 henkilötöyvuosia arvioitiin olevan 280. Korjattu ennuste vuodelle 2018 on n. 297 htv. Yhdeksannen osaston avaaminen ja sen mukanaan tuomien toiminnallisten muutosten vaikutus useilla osastoilla oli arvioitua suurempi. Lisäksi vuoden 2018 aikana sairaalassa on ollut useita flunssakausia ja influenssakin aiheutti jälkitauteineen poissaoloja kuluvan vuoden aikana. Vuodelle 2019 henkilötöyvuosiin ei ole suunniteltu isoja muutoksia. Henkilötöyvuodet kasvavat vuoteen 2018, koska yhdeksannen osaston vaikutus vuoden 2018 ennusteeseen näkyy vasta huhtikuusta 2018 lähtien.

Tuottavuuden kehitys vuosina 2016–2019

Vuosi	Suoritteet	Henkilötyö- vuodet	Tuottavuusta- voite / htv	Tuottavuus	Muutos %
2016	45 979	257,2	181,94	178,77	-5,04
2017	49 426	264,1	177,25	187,15	4,69
2018 E	52 343	297	182,00	176,24	-5,83
2019 T	52 838	305	173,24	173,24	-1,70

Liitteessä 3 on esitetty virkojen kehitys ja liitteissä 4–7 virkaesitykset.

2.2.3.3 Kannattavuus

Maksullinen toiminta, liite 2

Maksullisen toiminnan tavoitteena on, että kustannukset katetaan tuotoilla ilman voiton tavoittelua. Sairaala seuraa kustannusvastaavuuden kehitystä kuukausittain ja pyrkii tasapainottamaan kustannuksia ja tuottoja mm. muuttamalla hoitopäivien hintoja tarpeen mukaan. Tästä peruslähdekohdasta voidaan perustellusta ja äkillisestä syystä poiketa. Äkillisessä ja perustellussa tilanteessa (esim. yllättävä potilaiden vähentyminen loppuvuodesta) voidaan THL:n kanssa erikseen sopia aiemmilta vuosilta siirtyneiden maksullisen toiminnan määrärahojen käytöstä menojen kattamiseen. Edellytyksenä tällaiselle sopimiselle on, että maksullinen toiminta on vähintään kolmen vuoden tarkastelujaksona kannattavaa.

Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset ovat vuonna 2019 yhteensä 20 803 940 euroa, tuotot 20 824 967 euroa ja nettotulos 21 089 euroa.

Vanhan Vaasan sairaalan johtokunta on esittänyt kokouksessaan 28.11.2018 vuoden 2019 hoitopäivähinnoiksi seuraavat maksuryhmät:

mielentilatutkittavat	487,00 euroa
uudet vaikeahoitoiset potilaat	558,00 euroa
erittäin vaikeahoitoiset potilaat	807,00 euroa
muut vaikeahoitoiset potilaat	376,00 euroa
kuntoutusosasto	335,00 euroa
oikeuspsykiatriset potilaat	355,00 euroa

Hoitopäivähintoihin vaikuttivat henkilötyövuosien kasvu osastojen tarpeita vastaavaksi, atk-projektien käynnistysuunnitelma Valtorin kanssa sekä Valtorilta hankittavien tietokoneiden hintataso. Atk-kustannusten on arvioitu kasvavan nykyisestä noin 250 000 €:sta noin 520 000 €:oon. Mielentilatutkimustoiminnan menot 703 228 euroa katetaan korvauksilla momentilta 33.02.05 Terveysten ja hyvinvoinnin laitosta laskuttamalla.

Sairaalan lääkärit laativat lääkärinlausuntoja virkatyönä. Sairaala laskuttaa potilaan (tai edunvalvojan) pyytämät hoitoon kuulumattomat lausunnot potilaalta. Näitä ovat esim. taloudellisen etuuden hakemista varten annetut lausunnot.

Sairaala esittää suurimpina yksittäisinä hankintoinaan liitteen 8 mukaisia investointeja.

Pienhankintoihin sisältyy joitain atk-tarvikkeita, tulostimia, kalustehankintoja potilasosastoille, pienlaitteita terapiapisteisiin sekä puhtaanapidon laitteita, joiden avulla on tarkoitus edesauttaa laitoshuoltajien työergonomiaa sekä tilojen asianmukaista puhtaanapitoa.

3. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstön rekrytointi tähtää ammattitaitoisen työvoiman saantiin kannustavan ja kilpailukykyisen palkkauksen lisäksi huolehtimalla henkilökunnan työhyvinvoinnista. Henkilöstön jaksamisesta ja työkyvyn ylläpitämisestä huolehditaan mm. henkilöstön osaamista kehittämällä. Moniammatillinen Kaiku-työryhmä on vuoden 2018 aikana päivittänyt Sairaalan arvot -kirjasen, joka on menossa painoon vuoden 2018 loppupuolella. Suunniteltu sairaalan yhteisten pelisääntöjen kokoaminen aloitetaan henkilöstöpalavereissa osastoilla ja Kaiku-työryhmän on tarkoitus tehdä kaikille yhteisistä, tärkeiksi koetuista pelisäännöistä yhteenveto vuoden 2019 syksyllä.

Työhyvinvointia tuetaan antamalla koko henkilöstölle mahdollisuus vaihtaa lomarahat vapaiksi ja tarjoamalla kulttuuriseteleitä 400 € / vuosi / hlö. Hyvinvointia tuetaan optimaalisella henkilöstösuunnittelulla ja resursoinnilla.

Sairaalan tavoitteena on lisätä kognitiivisen käyttäytymisterapian perusteet -koulutuksen saaneiden hoitajien määrää. Uuden ryhmän koulutus käynnistettäneen vuonna 2020. Dialektinen käyttäytymisterapia -koulutukseen (DKT) osallistuneet psykologi ja hoitajat jatkavat toimintaansa ryhmien ohjaajina. Hoitosuhdekoulutusta jatkettiin vuoden 2018 keväällä ja ryhmä valmistuu syksyllä 2019. Neuropsykiatriseen valmentajakoulutukseen (30 op) osallistuu muutamia hoitajia vuonna 2018.

Moniammatillinen päihdetyöryhmä jatkaa toimintaansa. Lisäksi jokaisella osastolla jatketaan psykoedukaatioryhmien toimintaa. Lääkehoidon koulutusta järjestetään lääkehoitosuunnitelman mukaisesti koko hoitohenkilökunnalle. Somaattisten sairauksien hoidossa vaadittavia taitoja vahvistetaan ja ylläpidetään täydennyskoulutuksella.

Muuta koulutusta järjestetään osaamis- / tarvekartoitusten pohjalta. Sairaalan sisäinen koulutussuunnitelma ja ulkopuoliset koulutukset tähtäävät systemaattiseen osaamisen kehittämiseen. Kehityskeskusteluista saatavaa palautetta hyödynnetään osaamistarpeiden arvioinnissa ja koulutuksen suunnittelussa.

Määrätietoisella ja pitkäjänteisellä työllä on pyritty hillitsemään sairauspoissaolojen kasvua. Poissaolojen ennustetaan nousevan vuonna 2018 tavoitteesta huolimatta noin 20 kalenteripäivään / htv. Sopimusvuonna pyritään edelleen sairauspoissaolojen määrän hillitsemiseen työhyvinvointiin panostamalla ja kehittämällä vähemmän kuormittavia työmenetelmiä sekä eri henkilöstöryhmien välistä yhteistyötä. Henkilöstölle tarjotaan myös mahdollisuutta influenssarokotteeseen. Vuoden 2019 tavoitteena on laskea poissaolojen määrä 10 %:lla edellisvuoteen nähden. Tähän pyritään pääasiassa työstä johtuvia pitkiä sairauslomia vähentämällä. Vuonna 2017 sairaalassa oli 70 kpl sairauslomia, joiden kesto oli 11–60 pv ja 12 kpl sairauslomia, joiden kesto oli yli 61 pv.

Työkykyyn ja työhyvinvointiin pyritään vaikuttamaan mm. varhaisen puuttumisen mallilla, työergonomiatutkimuksen tuloksena työympäristöä muokkaamalla ja mahdollisuuksien mukaan kevyempää työtehtävää tarjoamalla. Työtehtävien kevennys voi tapahtua esim. osastoa vaihtamalla sillä osastojen toiminta poikkeaa toisistaan ja osastot ovat erilaisia työympäristöinä (mm. potilaiden hoitoisuus ja osastojen pintamateriaalit

eroavat toisistaan). Työkykyyn ja työhyvinvointiin aktiivisesti vaikuttamalla työnantaja pyrkii vähentämään sairauspoissaoloja sekä lyhentämään niiden kestoja.

Sairaalan henkilötövuositavoitteeksi asetetaan 305, josta vakituisia virkasuhteita on 263. Sijaisuuksiin ja lisätöön tarpeeseen arvioidaan käytettävän 30 henkilötövuotta.

4. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA

Yhteisrahoitteinen toiminta, liite 9

Sairaalan perustehtävä on keskittyä kliiniseen työhön sekä opetus- ja tutkimustoimintaan. Sairaалassa jatketaan laajaa tieteellistä tutkimustoimintaa, joka entiseen tapaan painottuu oikeuspsykiatriin hoitokäytäntöihin ja hoitojärjestelmään. Keskeisiä yhteistyökumppaneita sairaalan tutkimusprojekteissa ovat Niuvanniemen sairaala, TaYS ja HUS. Yhteistyö Turun yliopiston ja Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa voi osaltaan vahvistaa sairaalan roolia hoitojärjestelmien tutkimuskeskuksena. Pääosa tutkimusrahoituksesta käytetään tutkimushenkilöstön palkkakuluihin.

Erikoislääkäri Päivi Toivonen on työskennellyt psykopatiaan liittyvissä selvitysprojekteissa ja julkaissut aiheesta artikkeleja. Vuoden 2018 aikana Toivonen on jatkanut professori Matti Virkkusen arvokkaan mielentilatutkimusaineiston analysointia. Hän on myös tarkastanut ja täydentänyt aineistoa. Tämän aineiston perusteella on tarkoitus laatia väitöskirjatyö mielentilatutkittujen väkivaltarikollisten ennusteesta ja uusintarikollisuudesta. Professorit Tiihonen (Karoliininen Instituutti & Itä-Suomen yliopisto) ja Virkkunen (HUS) ohjaavat erikoislääkäri Toivosen väkivallan riskitekijöihin keskittyvää väitöskirjatyötä. Työssä ovat mukana myös johtavat lääkärit Eronen Vanhan Vaasan sairaalasta ja Tiihonen Niuvanniemen sairaalasta sekä LT Roope Tikkanen HUS:sta.

LT Allan Seppänen (ylilääkäri HUS) ja johtava lääkäri Eronen ovat olleet mukana pitkäaikaista psykiatriasta hoitoa Euroopan alueella tutkivassa osin EU-rahoitteisessa COST-projektissa. Tämän työn tavoitteena on selvittää pitkäaikaisen psykiatrisen hoidon toteutumista eri EU-maissa ja laajemminkin Euroopassa. EU-rahoituksen osalta työstä laadittiin väliraportti vuonna 2016. Loppuraportti työstä valmistui vuonna 2018. Lisäksi projektista on tarkoitus kirjoittaa kirja.

Syyntakeisuuden arviointi on keskeistä oikeuspsykiatriasta työtä. LL Mika Rautanen on valmistelemassa väitöskirjatyötä alentuneen syyntakeisuuden käsitteestä ja sen soveltamisesta. Lisäksi työssä tutkitaan muita syyntakeisuuskategorioita. Kyseinen työ on yhteistyöprojekti Helsingin ja Turun yliopistojen ja Vanhan Vaasan sairaalan kanssa. Vastuuohjaajina ovat professorit Tiihonen ja Lauerma. Ylilääkäri Eronen on työn ohjausryhmän jäsen.

Hallintotieteiden maisteri Heli Häggvik jatkaa v. 2017 aloittamaansa väitöskirjaan tähtäävää tutkimustyötänsä ”Tahdonvastaisessa hoidossa oleva potilas vaikuttavuuden arvioijana”. Työssään Häggvik käyttää hyväkseen Vanhan Vaasan sairaalan ja Niuvanniemen sairaalan potilaiden arvioita hoitotyön kehittämisessä.

Vanhan Vaasan sairaala on mukana erittäin laajassa skitsofrenian etiologiaan ym. skitsofreniaan liittyvien taustatekijöiden selvittämiseen liittyvässä ns. SUPER-tutkimuksessa. Rahoitus tähän työhön saadaan Yhdysvaltalaiselta säätiöltä.

Keskeiset pitkäaikaiset tutkimusprojektit:

Impulsiivinen väkivalta ja väkivaltaisen käyttäytymisen ennustaminen

Dosentti Weizmann-Henelius on laatinut yhdessä kansainvälisten yhteistyökumppaneidensa kanssa mittarin (IMP-V), jonka toimivuudesta on laadittu ensimmäinen julkaisu v. 2018. Samaan teemaan liittyen tutkitaan jo laajalti käytössä olevan START-mittarin ennustearvoa. Vanhan Vaasan sairaalassa tutkimusta ovat johtaneet dosentti Weizmann-Henelius ja johtava lääkäri Markku Eronen. Mukana tutkimuksessa on myös FT Alice Keski-Valkama, joka v. 2019 aikana ryhtyy johtamaan START-tutkimusprojektia. Kustannusarvio: 25 000 euroa.

Geneettiset, biologiset ja psykologiset muuttujat väkivaltaisen käyttäytymisen taustalla: Mielentilatutkittujen väkivaltarikollisten ennuste ja uusintarikollisuus

Erikoislääkäri Päivi Toivonen jatkaa tutkimusaineistonsa analysointia ja käsikirjoitusten valmistelua. Väitöskirjatyötä ohjaavat professori Jari Tiihonen (Karoliininen Instituutti ja Itä-Suomen yliopisto) sekä professori Matti Virkkunen (Helsingin yliopisto). Johtava lääkäri Tiihonen Niuvanniemen sairaalasta, johtava lääkäri Eronen Vanhan Vaasan sairaalasta sekä LT Roope Tikkanen HUS:sta ovat työssä mukana. Kustannusarvio: 85 000 euroa.

After care -projekti

After care -projektin tähän saakka kerätyn aineiston analysointia on jatkettu. Mukana työssä ovat Vanhan Vaasan sairaalasta erikoislääkäri Toivonen ja ylilääkäri Eronen. Kustannusarvio: 10 000 euroa.

Filicidit ja naisten väkivaltaisuuden erityispiirteet

Dosentti Hanna Putkosen ja dosentti Ghitta Weizmann-Heneliuksen väitöskirjatöiden jatkoprojektina on jatkettu käsikirjoitusten valmisteluja koskien äitejä, jotka ovat surmanneet lapsensa sekä selvitetään lisää naisten väkivaltaisuuden erityispiirteitä. Mukana työssä on itsenäisesti budjetistaan huolehtien tutkimusyksikkö Itävallasta (= ns. ECUF, European Collaboration for the understanding of filicide -projekti). Projektissa on tarkoitus myös kerätä eurooppalaista ja kanadalaista aineistoa useisiin lastensurmiin syyllistyneistä äideistä. Myös ylilääkäri Eronen on mukana projekteissa. Kustannusarvio: 25 000 euroa.

Psykiatrinen hoito historiallisessa perspektiivissä

FM Johanna Koivisto Jyväskylän yliopistosta teki pro Gradu-työnsä tutkimalla Vanhan Vaasan sairaalan potilaiden elämää tutustumalla heidän sairauskertomuksiinsa 1940-luvulta. Sairaalan 250-vuotisjuhlan tiimoilta tätä tutkimusta on laajennettu siten, että sairaalan toiminnasta ja vaikutuksesta ympäristöönsä on valmistumassa yhteistyössä Jyväskylän yliopiston kanssa tutkimus, joka julkaistaan sairaalan historiikkina ja samalla 250-vuotisjuhlakirjana vuonna 2019. Tutkija käyttää työhönsä n. kaksi vuotta aktiivista työaika ja lisäksi hänen työtään tukee ohjausryhmä yliopistolta ja Vanhan Vaasan sairaalasta.

Defusing-toiminta oikeuspsykiatriassa

Psykologi Jutta Collander on aloittanut strukturoidun tutkimuksen suunnittelun defusing-toiminnasta oikeuspsykiatriassa. Vuoden 2019 aikana Collander jatkaa kirjallisuuteen tutustumista ja valmistelee väitöskirjaan tähtäävää tutkimussuunnitelmaansa. Kustannusarvio 20 000 euroa.

Tutkimus hoitajien kokemuksista ja käytännöistä eristystilanteissa

Johtava ylihoitaja Mirva Sundqvist-Kekäläinen jatkaa yhteistyössä Niuvanniemen sairaalan ja EViPRG-ryhmän (European Violence in Psychiatry Research Group) tutkijoiden kanssa tutkimusta hoitajien kokemuksista ja käytännöistä eristystilanteissa sekä väkivaltatilanteisiin liittyvää tutkimusta. Tämä työ yhdistyy myös edellä kuvattuun projektiin koskien pakkotoimien käyttöä psykiatriassa. Myös psykologit Keski-Valkama ja Collander sekä ylilääkäri Eronen ovat osallistuneet EViPRG:n toimintaan. Kustannusarvio 10 000 euroa

Nuorten väkivalta, vaarallisuuden arviointi ja hoito

Vanhan Vaasan sairaala on ollut mukana laajassa kansallisessa professori Riittakerttu Kaltiala-Heinon johtamassa tutkimusprojektissa, jonka tarkoitus on selvittää moniulotteisesti nuorten väkivaltakäyttäytymistä ja tahdosta riippumatonta hoitoa maassamme. Psykologi, FT Monica Gammelgård jatkaa tutkijana aineiston analysointia ja käsikirjoitusten valmistelua. Aineistosta on julkaistu useita kansainvälisiä julkaisuja. Mukana työssä ovat myös professori Nina Lindberg HUS:sta ja johtava lääkäri Eronen. Kustannusarvio: 54 000 euroa.

Alentunut syyntakeisuus

LL Mika Rautasen väitöskirjaan ("Rikosoikeuden surunlapset") tähtäävän tutkimustyön suunnittelua ja aineiston keruuta jatketaan vuoden 2019 aikana. Työn pääohjaajat ovat professorit Tiihonen ja Lauerma. Ylilääkäri Eronen on mukana ohjausryhmässä. Kustannusarvio 20 000 euroa.

Psykopatiaa ja henkirikoksia tutkiva yhteistyöprojekti

Mukana ovat KRP, HYKS, Niuvanniemen sairaala, Vanhan Vaasan sairaala, Kellokosken sairaala ja psykiatrinen vankisairaala. Kyseessä on mielentilatutkimuksiin perustuva dosentti Helinä Häkkäsen alun perin vetämä projekti, jossa tutkitaan laajalti mielentilatutkimusaineiston perusteella psykopatian eri ilmenemismuotoja ja henkirikosten psykiatrasta epidemiologiaa. Mukana Vanhan Vaasan sairaalasta ovat ylilääkäri Eronen, dosentti Putkonen, erikoislääkäri Toivonen ja dosentti Weizmann-Henelius. Kustannusarvio 10 000 euroa.

Sairaalan alustava julkaisuluettelo vuodelta 2018 on liitteessä 10.

5. RAHOITUS

Toiminnan rahoitus vuosina 2016–2019

Toimintamenot	2016 toteuma	2017 toteuma	2018 ennuste	2019 arvio
Menot (1 000 euroa)	18 254	18 373	20 200	20 865
Toimintamenomomentille net- toutettavat tulot	18 030	18 216	20 604	20 840
Nettomenot	223	157	-404	25
Talousarvio/kehys	249	276	257	244
Siirtomäärärahakannan muutos	-26	-119	-661	-219

Vuoden 2018 ennustetta nostaa taulukossa tulevat asiakashyvitykset, koska ne laske-
taan vasta joulukuun tuloksen selvittyä. Sairaalan tavoite maksullisessa toiminnassa on
nollatulot.

6. TULOSSOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI JA RAPORTOINTI

Tällä sopimuksella THL sitoutuu osoittamaan sairaalalle sovitut resurssit edellyttäen, että valtion talousarviosta ei muuta johdu, ja sairaala hoitamaan sovitut tehtävät sekä tuottamaan sovitut tulokset sovitulla resursseilla. Toimintaan vaikuttavista merkittävistä muutoksista sovitaan erikseen ja sopimukset liitetään tähän tulossopimukseen. Sairaala toimittaa elokuun loppuun mennessä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle ajalta 1.1.–30.6.2019 väliraportin toiminnasta ja tuloksista sekä arvion määrärahojen riittävydestä sekä tulosten toteutumisesta koko vuoden osalta. Loppuraportti tulossopimuksen toteutumisesta toimitetaan toimintakertomuksesta annettujen ohjeiden mukaisesti helmikuussa 2020. Tulossopimusprosessi toteutetaan THL:n muun suunnitteluprosessin mukaisena.

Helsingissä 13.12.2018

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin
laitoksen puolesta

Markku Tervahauta
Juhani Eskola
Pääjohtaja

Vanhan Vaasan sairaalan puolesta

Jaakko Penttinen
Johtokunnan puheenjohtaja

Anneli Pouta
Johtaja
Valtion palvelut -osasto

Markku Eronen
Johtava lääkäri

VANHAN VAASAN SAIRAALAN SUORITESUUNNITELMA TULOSSOPIMUKSEEN 2019

Maksupiste VANHAN VAASAN SAIRAALA

SUORITTEEN NIMI	YKSIKKÖ	Toteuma 2017	Tavoite 2018	Ennuste 2018	Tavoite 2019	Suoriteen hinta 2018 euroa	Suoriteen hinta 2019 euroa	Tulot yhteensä Ennuste 2018 euroa	Tulot yhteensä Tavoite 2019 euroa
1.1. Saraansijat	lkm	152	152/155	152/155	155				
1.2. Käyttöaste (maksulliset hpvt / kapasiteetti)	%	82,87	90,56	92,96	93,39				
MAKSULLISET SUORITTEET (maksupäätöksessä mainitut suoritteet)									
2. Hoitopäivät välisumma	vrk yht.	45 977	50 992	52 343	52 838			20 375 105	20 607 029
2.1. Mielentilatutkittavat	vrk	1 556	1 524	1 398	1 444	475,00	487,00	664 050	703 228
2.2. Uudet vaikeahoitoiset	vrk	1 921	3 070	2 250	2 397	550,00	558,00	1 237 500	1 337 526
2.3. Erittäin vaikeahoitoiset	vrk	2 574	2 555	2 523	1 825	795,00	807,00	2 005 785	1 472 775
2.4. muut vaikeahoitoiset	vrk	17 537	19 289	21 006	21 915	370,00	376,00	7 772 220	8 240 040
2.5. Kuntoutusosasto	vrk	4 710	4 287	4 502	4 511	325,00	330,00	1 463 150	1 488 630
2.6. Oikeuspsykiatriset potilaat	vrk	17 679	20 267	20 664	20 746	350,00	355,00	7 232 400	7 364 830
3. Mielentilalausunnat	lkm	23	25	19	25				
4. Muut maksulliset suoritteet								161 144	158 000
5. Vuokrat								61 120	60 000
Muut myyntitulot yhteensä								222 264	218 000
TUOTOT YHTEENSÄ								20 597 369	20 825 029

Saraansijat	2017	2018	2019	kapasiteetti
potilaspaikat yht	152	152 / 155	155	56 575

Kustannusvastaavuuslaskelma v. 2019 tulossopimukseen

Maksullinen toiminta	Tukitoimet yhteensä 1) 2017	Sairaanhoito yhteensä 2017	Kaikki yhteensä 2017	Tukitoimet yhteensä 1) 1-9 2018	Sairaanhoito yhteensä 1-9 2018	Kaikki yhteensä Ennuste 2018	Kaikki yhteensä Arvio 2019	Muutos
	euro	euro	euro	euro	euro	euro	euro	%
Tuotot								
Myyntituotot	90 950	17 935 077	18 026 027	66 094	15 506 098	20 413 105	20 645 029	1,14
Vuokratuotot	52 686	0	52 686	45 840	-9	61 120	60 000	-1,83
Muut tuotot	90 530	18 842	109 373	84 176	8 182	123 144	120 000	-2,55
Tuotot yhteensä	234 166	17 953 919	18 188 085	196 110	15 514 270	20 597 368	20 825 029	1,11
Kustannukset								
Aineet ja tarvikkeet	-1 060 966	-357 844	-1 418 810	-811 534	-374 979	-1 582 016	-1 597 837	1,00
Henkilöstökustannukset 2)	-3 858 638	-9 651 298	-13 509 935	-3 303 078	-8 044 946	-15 130 698	-15 508 249	2,50
Vuokrat	-1 435 144	-6 346	-1 441 490	-1 374 864	-6 499	-1 661 247	-1 717 097	3,89
Palvelujen ostot	-974 853	-382 531	-1 357 384	-574 064	-296 036	-1 260 133	-1 597 793	26,80
Muut menot 3)	-150 026	-138 182	-288 207	-69 377	-92 492	-215 824	-269 000	24,64
Osuus THL:n kust.	-38 800	0	-38 800	0	0	-38 800	-39 964	3,00
Maksuttoman toiminnan osuus	10 000	0	10 000			10 000		
Kustannukset yhteensä	-7 508 426	-10 536 201	-18 044 627	-6 132 916	-8 814 951	-19 878 719	-20 729 940	4,28
Jäämä I	-7 274 260	7 417 718	143 458	-5 936 807	6 699 320	762 513	95 089	-87,53
Pääomakustannukset								
Käyttöom.poistot	-53 555	0	-53 555	-48 492	0	-64 656	-74 000	14,45
Vaihto- ja k-om.korot	0	0	0	0	0	0		
Pääomakust. yhteensä	-53 555	0	-53 555	-48 492	0	-64 656	-74 000	14,45
Kustannukset yht.	-7 561 981	-10 536 201	-18 098 182	-6 181 408	-8 814 951	-19 943 375	-20 803 940	4,32
Ylijäämä+/Alijäämä-	-7 327 815	7 417 718	79 903	-5 985 298	6 699 320	653 993	21 089	

1) Tukitoimet =sisältää hallinnon, tukitoiminnot, terapiatoiminnot, sairaanhoidon tukitoiminnot ja kiinteistö kustannuspaikat

2) Sisältää myös lomapalkkavelan

3) Sisältää myös potilaiden ahkeruusrahat

Virkojen ja henkilötövuosien kehitys vuosina 2016–2019

	2016	2017	E 2018	T 2019	Muutos% 2016–2019
Virkojen kehitys					
laitoshuoltajat	18	18	22	24	33,3
lähihoitajat, mielisairaanhoitajat ja hoitajat	39	39	55	53	35,9
sairaanhoitajat	80	80	103	105	31,3
lääkärit	9	9	10	10	11,1
psykologit	5	5	6	6	20,0
osastonhoitajat	9	9	10	10	11,1
apulaisosastonhoitajat	9	9	8	8	-11,1
muut	45	45	46	47	4,4
yht.	214	214	261	263	22,9
Henkilötövuosien kehitys					
henkilötövuodet	259	259	298	305	17,8
määräaikaisten osuus %	17,4	17,4	12,4	13,8	-20,7
osa-aikaisten osuus %	10,2	10,2	10,2	10,0	-2,0
laskutetut hoitopäivät	45 979	45 979	52 343	52 838	14,9
hoitohenkilöstön (=msh+sh+oh+aoh) htv:t	166	166	170	185	11,6
hoitohenkilöstön (=msh+sh+oh+aoh) virat	137	137	177	176	28,5
potilaspaikkoja	152	152	155	155	2,0
käyttöaste	82,65	82,65	92,96	93,39	13,0
potilaita keskimäärin	126	126	143	145	14,7
hoitohenkilöstön htv/potilaspaikka	1,09	1,09	1,10	1,19	9,4
hoitohenkilöstön virat/potilaspaikka	0,90	0,90	1,14	1,14	26,0

5.11.2018

PERUSTELUMUISTIO MIELISAIRAANHOITAJAN VIRKOJEN MUUTTAMISESTA SAIRAANHOITAJAN VIROIKSI

Vanhan Vaasan sairaalassa on mielisairaanhoitajan virkoja 39, lähihoitajan virkoja 14, hoitajan virkoja kaksi ja sairaanhoitajan virkoja 103. Tänä vuonna on jäänyt eläkkeelle kaksi mielisairaanhoitajaa. Sairaalan henkilöstöstrategian ja tulossopimuksen mukaan muutetaan hoitohenkilöstön virkarakennetta tämän päivän vaatimuksia vastaavaksi lisäämällä sairaanhoitajien osuutta. Henkilöstöstrategian mukaisesti noudatamme periaatetta, jonka mukaan tavoitteena on korkeammin koulutetun henkilöstön palkkaaminen. Potilaiden moniongelmaisuus ja heterogeenisyys edellyttävät myös monenlaisia kuntoutumista tukevia toimintoja. Toisista sairaaloista siirtyvät potilaat ovat entistä vaikeahoitaisempia.

Edellä mainituin perustein Vanhan Vaasan sairaala esittää kahden mielisairaanhoitajan viran muuttamista sairaanhoitajan viroiksi. Virkojen muuttamisen kustannusvaikutus otetaan huomioon Vanhan Vaasan sairaalan ja THL:n välisessä tulossopimuksessa vuodelle 2019. Viroista vain toinen virka esitetään täytettäväksi.

12.11.2018

KAHDEN UUDEN LAITOSHUOLTAJAN VIRAN PERUSTAMINEN

Yhdeksän osaston perustamisen myötä esitimme vuonna 2018 perustettavaksi yhtä uutta laitoshuoltajan virkaa. Uuden osaston perustamisen myötä osan osastoista luonne muuttui niin, että olemme joutuneet käyttämään päivittäin kahta laitoshuoltajan ns. sijaistuksiin perustettua virkaa muuttuneisiin osastotarpeisiin.

Henkilötyövuodet ovat kasvaneet laitoshuoltajilla vajaalla kolmella, joista kaksi henkilötyövuotta selittyy edellä kuvatusta tilanteesta johtuen ja yksi lisääntyneillä sairausajan sijaisuuksilla. Kahden viran perustaminen ei vaikuta kustannuksia nostavasti, mutta vähentää pitkiä määräaikaishuuksia.

12.11.2018

Tuula Meuronen
Talouspäällikkö

12.11.2018

VIRKAJÄRJESTELYESITYS

Tarjoilijan viran lakkauttaminen ja ravitsemistyöntekijän viran perustaminen:

Laitoskeittiössämme on yksi tarjoilijan ja neljä ravitsemistyöntekijän virkaa. Keittiön toimintaa kiireaikoina sekä loma- ja sairaustapauksissa helpottaa se, että ryhmässä pystytään reagoimaan tilanteeseen nopeasti tehtäviä uudelleen jakamalla keittiöhenkilökunnan kesken. Tarjoilijan tehtäviä hoitanut on yleensä myös pystynyt siirtymään tehtävästä toiseen tarpeen niin vaatiessa.

Esitän edellä mainitulla perusteella tarjoilijan viran lakkauttamista ja ravitsemistyöntekijän viran perustamista 1.1.2019 lähtien. Muutoksesta ei aiheudu lisää henkilökustannuksia.

12.11.2018

Tuula Meuronen
Talouspäällikkö

27.11.2018

PERUSTELUMUISTIO OHJAAJAN VIRAN PERUSTAMISESTA

Vanhan Vaasan sairaalassa on kehitetty toiminnallisen kuntoutuksen toimintaa vastaamaan moniongelmaisten potilaiden tarpeita ja tukemaan potilaan kuntoutumista voimavaroja vahvistavan toiminnan keinoin. Perinteisten toiminnallisen kuntoutuksen tarjoamien palveluiden lisäksi uutena toimintamuotona on kehitetty pienryhmätoimintaa. Ryhmä on ollut toiminnassa 3,5 vuotta. Ryhmän toiminnan päämääränä on tukea potilaan toimintakykyä ja toiminnanohjausta. Kokemukset pienryhmätoiminnasta ovat olleet erinomaisia. Pienryhmätoiminta on kohdennettu suljettujen osastojen potilaille, joilla ei ole ollut mahdollisuutta osallistua muuhun kuntouttavaan työtoimintaan. Ryhmä toimii väylänä muihin työterapiatoimintoihin. Ohjaaja tekee ryhmäläisistä arvion puolen vuoden välein, jolloin arvioidaan valmius siirtyä eteenpäin muihin työterapiapisteisiin.

Pienryhmän ohjaus vaatii hoitajan tutkinnon (opistotaso / AMK) täydennettynä soveltuvilla lisäopinnoilla (esimerkiksi puutyöalan kurssi). Sairaalan palkkausjärjestelmän arviointityöryhmä ei ole vielä käsitellyt tehtävän vaativuutta, mutta johtava ylihoitaja tulee esittämään arviointityöryhmälle, että palkkaus määrittyisi palkkaryhmän 10 (2210,41 € / kk) mukaan.

INVESTOINNIT 2019

HANKINNAN KOHDE	HINTA-ARVIO €	K/U
Kiinteistötraktori	35 000,0	K
Kameravalvonnan lisääminen piha-alueille	30 000,0	U
YHTEENSÄ	65 000,00	

KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA, yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteinen toiminta	2019 Tavoite	2018 Ennuste	2017 Toteutunut	2016 Toteutunut
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus**	244 000	257 437	276 474	248 886
EU:lta saatu rahoitus				
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	15 000	6 501	28 146	44 587
Tuotot yhteensä	259 000	263 938	304 620	293 474
Kustannukset				
Aineet ja tarvikkeet (40-alkuiset)		-43	-393	-39
Henkilöstökustannukset (41-alkuiset)	-240 000	-241 851	-242 868	-267 586
Vuokrat (42-alkuiset)				
Palvelujen ostot (43-alkuiset)	-200	-29 311	-43 199	-28 978
Muut menot (45-,51-,61-, 82-alkuiset)	-8 800	-14 431	-17 631	-16 819
Erilliskustannukset yhteensä	-249 000	-285 636	-304 091	-313 422
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tukitoimintojen kustannukset	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset				
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kokonaiskustannukset yhteensä	-259 000	-295 636	-314 091	-323 422
Määrärahan siirto seuraavalle kaudelle	0	-31 698	529	-19 948

** Rivi sisältää päättyneen vuoden ja aiemmalta vuodelta siirtyneen budjettirahoituksen

VANHAN VAASAN SAIRAALAN JULKAISUJA VUONNA 2018

Völlm BA, Clarke M, Herrando VT, Seppänen AO, Gosek P, Haitzman J, Bulten E. (2018) The European Association (EPA) best practice guidance on forensic psychiatry: Assessment and treatment of mentally disordered offenders in Europe. *European Psychiatry*, 51:58–73.

Kaltiala-Heino R, Bergman H, Työläjärvä M, Frisén L. (2018) Gender dysphoria in adolescence: current perspectives. *Adolescent Health, Medicine and Therapeutic*, 9:31–41

Ojansuu I, Putkonen H, Tiihonen J. (2018) Cause-specific mortality in Finnish forensic psychiatric patients. *Nordic Journal of Psychiatry*. May 2:1–6. [Epub ahead of print]

Knaappila N, Marttunen M, Fröjd S, Lindberg N, Kaltiala-Heino R. (2018) Socioeconomic trends in school bullying among Finnish adolescents from 2000 to 2015. *Child Abuse & Neglect*, 86: 100–108.

Kaltiala-Heino R, Savioja H, Fröjd S, Marttunen M. (2018) Experiences of sexual harassment are associated with the sexual behavior of 14- to 18-year-old adolescents. *Child Abuse Negl*, Jan 2;77: 46–57.

Kaltiala-Heino R, Työläjärvä M, Suomalainen L. Kun sukupuoli on nuorelle ongelma. *Duodecim* 2018;134:2941–2046

Seppänen A, Törmänen I, Shaw C, Kennedy H. (2018) Modern forensic psychiatric hospital design: clinical, legal and structural aspects. *International Journal of Mental Health Systems* 12:58.

Kaltiala-Heino R, Lindberg N. Gender identities in adolescent population: methodological issues and prevalence across age groups. *European Psychiatry* 2019;55:61–66 (published online November 2018).

Klier CM, Amon S, Putkonen H, Fernandez Arias P, Weizmann-Henelius G. (2018) Repeated neonaticide: Differences and similarities to single neonaticide events. *Archives of Women's Mental Health*. Published online: 23 May 2018.

Kuosmanen A, Tiihonen J, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Turunen H. Changes in Patient Safety Culture at a Finnish Forensic Psychiatric Hospital following an Educational Intervention. *Journal of Nursing Management*. Submitted April, 2018

Kurki-Kangas L, Marttunen M, Fröjd S, Kaltiala-Heino R. (2018) Sexual orientation and bullying involvement in adolescence: The role of gender, age and mental health. *Journal of School Violence*. Published online 28 Jun, 2018.

Weizmann-Henelius G, Putkonen H, Rissanen T, Eronen M, Webster CD. Exploring a new structured professional judgement measure (IMP-V) through a follow-up study averaging 10 years. *Criminal Behavior and Mental Health*. Accepted for publication November, 2018.

Laakso MP, Niskanen E, Könönen M, Vaurio O, Repo-Tiihonen E, Eronen M, Tiihonen J. Cortical thickness in type 1 alcoholism vs. type 2 alcoholism with antisocial personality disorder. Submitted May, 2018.

Karlsson L, Antfolk J, Putkonen H, Amon S, deVogel V, Flynn S, Weizmann-Henelius G. Family: A Systematic Literature Review. Submitted October, 2018.

Amon S, Klier C, Putkonen H, Weizmann-Henelius G, Fernandez Arias P. Recommendations for the Assessment and Treatment of Neonaticide Offenders. Submitted September, 2018.

